

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Красимира Марулевска
за дисертационен труд на тема
„Въздействие на педагогическите иновации върху мотивацията на учителите да преподават и учениците да учат (перспектива на израелските учители и училищни директори)“,
за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“
в област на висше образование 1. Педагогически науки,
професионално направление 1.2. Педагогика,
докторска програма „Теория на възпитанието и дидактика“
на докторант Рина Коен

Научен ръководител: Доц. д-р Траян Попкочев

I. Кратки данни за докторанта

Рина Коен е докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Социална педагогика“ на Факултета по педагогика при Югозападен университет „Неофит Рилски“. Дисертационният труд „Въздействие на педагогическите иновации върху мотивацията на учителите да преподават и учениците да учат (перспектива на израелските учители и училищни директори)“ е обсъден и предложен за защита на заседание на катедрения съвет на катедра „Социална педагогика“ във Факултета по педагогика при Югозападен университет „Неофит Рилски“.

II. Актуалност на дисертационния труд

Темата на дисертационния труд на докторант Рина Коен е позициониран в изключително актуалното изследователско поле на съвременните иновационни процеси в сферата на образованието. Издигнати са цели и задачи, свързани с разкриването на разнообразните връзки, взаимодействия и ефекти, възникващи в резултат на иновирането в сложната реалност на обучението и възпитанието в съвременното училище. Отчетени са сложните процеси на адаптиране на образованието към живота в съвременния сложен VUCA свят (volatility, uncertainty, complexity, ambiguity), изпълнен със случайности, неочаквани обрати, кризисни периоди. Научният анализ е осъществен с опора върху специфичния опит на израелската образователна система в контекста на обновителните процеси, протичащи в образователните системи по света. Цялостната изследователска дейност, анализираният обем от емпирични данни и направените изводи категорично подкрепят дисертабилността на темата за иновациите в образованието и тяхното въздействие върху мотивацията в дейността на педагогическите субекти.

III. Адекватност на методиката

С научна обосновааност и аргументираност се характеризират решенията на докторант Рина Коен при избора на цялостна изследователска стратегия, както и при подбора на методи и обхват на изследването. Методиката на изследването е адекватна на издигнатата цел и

поставените изследователски задачи. Основните параметри на дисертационното изследване са представени чрез ясно очертаване на целта и основните изследователски въпроси, насочени към разкриване на двустранната връзка и взаимодействие между иновациите, иновационните процеси и дейности, от една страна, и генераторите, носителите на иновации, от друга страна. Потърсени са отговори във връзка с ефекта на иновативните идеи и практики върху функционирането на системи и подсистеми на различни равнища в сложната структурна цялост на образованието и обществото. Посочени са и ограниченията на осъщественото изследване по отношение на: обхвата на емпиричните проучвания и доброволното включване на иновативни учители в тях; невъзможността да бъдат пряко включени ученици в изследването, поради ограниченията от пандемията COVID-19; провеждане на част от интервютата в електронна среда за комуникация. Набелязани са възможни насоки на бъдещи научни търсения. Подборът на методи и инструментариум за осъществяване на изследването е напълно адекватен на целта и гарантира обективност и надеждност при проверка и доказване на хипотезите.

IV. Характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е представен в общ обем от 247 стандартни страници, от които 198 страници основен текст, литература и 17 страници приложения. В основния текст са включени 6 таблици, 18 диаграми и фигури. Използваната литература наброява 302 литературни източника на английски език и 48 на иврит. В своята съдържателна цялост и структурна последователност трудът включва: въведение, четири глави и заключение.

V. Научни постижения във връзка с представяне, анализ и интерпретация на идеи и концепции

1. В цялостната концепция на изследването важно място заема анализът на актуалното състояние на обновителните процеси в сферата на образованието в отговор на динамичните промени в социалния и политическия живот в националните рамки на Израел и в международен план. Отчетена е необходимостта от адекватни и решителни действия в образованието, които да подготвят младата личност за живот и дейност в съвременния сложен VUCA - свят.
2. Значителен изследователски ресурс е насочен към разкриване на проблемите в израелската образователна система в контекста на общата иновационна вълна в израелското общество през последните десетилетия, белязани със стремеж към извеждане на обществената формация и нейните подсистеми на ново качествено равнище.
3. Темата на дисертационния труд и основните проблеми, върху които е фокусирана изследователската дейност, поставят в центъра на вниманието релацията „иновация - мотивация“. Изследователят открива и анализира двустранните връзки и взаимодействия между иновациите и субектите на иновационната дейност. Разкрити са теоретичните основания на въздействията на иновациите върху мотивацията за дейност на педагогическите субекти – учители и ученици. Подложено е на анализ

- влиятието на иновационните процеси в образованието върху нагласите на родителската общественост.
4. На задълбочен анализ е подложена иновационната дейност в рамките на израелската образователна система и в тази връзка са разгледани сериозни предизвикателства като: качеството на подготовката и квалификацията на учителите, ниските академични постижения на учениците, недостиг на учители в училищата през последното десетилетие, намаляване на доверието между училищната институция и социалната среда.
 5. Докторант Рина Коен поставя в центъра на своето внимание една от възможните стратегии за осъществяване на иновации в образованието, свързана с движение на иновативните идеи и практики „отдолу – нагоре“ – стратегия, която отрежда водеща роля на училището и учителите, генериращи иновации. Иновационната дейност в образованието и мотивацията на педагогическите субекти се разглеждат като две страни на единен процес, който е в състояние да изведе образователната система на качествено ново равнище.
 6. С много внимание е разгледан в теоретичен аспект проблемът за ефективността на педагогическите иновации и ролята на управленския фактор в специфичните условия на израелската образователна система. В този управленски контекст са анализирани в сравнителен план две различни стратегии – „отгоре - надолу“ и „отдолу – нагоре“. Направени са изводи относно мотивацията на субектите на иновационната дейност в условията на двете стратегии и е изтъкнат високият потенциал на училището и на учителите като източник на „иновационна вълна“ в обществото.
 7. Анализирани са мястото и ролята на създадения от министерството на образованието на Израел „отдел за изследвания и развитие“, като добра практика в подкрепа на иновационната дейност на училищата, чрез която да бъде проправян пътят на иновативните идеи „отдолу – нагоре“. По такъв начин най-ниското йерархично равнище се превръща в източник на „иновационна вълна“, след като иновативните идеи са подложени на анализ, оценена е тяхната ефективност и е дадена възможност за тяхното разпространение в образователната система.
 8. Разкрита е същността и спецификата на иновациите в различни направления: парадигмално, процесуално-технологично, съдържателно. Докторант Рина Коен прави успешен опит за разкриване на спецификата на иновирането в четири области. Подлага на анализ съществуващите традиционни и иновативни практики, като основа и аргумент за реализираните впоследствие емпирични проучвания.
 9. С прецизност подхожда авторът на дисертационния труд към разкриването на характеристиките на иновативния учител. Акцент се поставя върху личностните характеристики и мотивацията за дейност, както и върху подкрепящата училищна среда и стимулиращите организационни действия на управленския субект.
 10. Заслужава висока оценка умението на докторанта да обобщава, анализира и синтезира разнообразни теоретични постановки и идеи, като ги пречупва през

призмата на собствените убеждения, основани на дългогодишния професионален педагогически опит.

VI. Научни постижения във връзка с подготовката, реализацията и оценката на резултатите от експерименталната работа

1. Емпиричното изследване се отличава с организационна прецизност и аргументирана последователност на действията. То е планирано в съответствие с издигнатата цел и за проверка на формулираните хипотези. Изборът на методи и инструментариум за реализиране на емпиричното проучване е адекватен и позволява да бъдат решени изследователските задачи чрез взаимното допълване на количествен и качествен подход.
2. Количественото изследване е много добре планирано и организирано. Обемът на извадката е достатъчен (116 учители, самоопределящи се като иновативни). Извадката е репрезентативна, изборът на представителите отразява характеристиките на генералната съвкупност. Статистическият анализ на данните, добити в хода на емпиричното проучване, е прецизен и е основа за обективна проверка на издигнатите хипотези.
3. Изследователският инструментариум е добре конструиран и е в съответствие с очертаната цел на изследването. Много добра оценка заслужава и разработеният и приложен втори основен инструмент за събиране на емпирични данни в проучването - нестандартизираната версия на интервюто като качествен метод на изследване, а именно дълбочинно интервю с учители иноватори. Този качествен метод осигурява дълбоко разбиране на нагласите и възприятията на интервюираните.
4. Качественото изследване чрез приложение на полуструктурирано дълбочинно интервю допълва количественото изследване и дава възможност да бъде постигната по-голяма цялостност на интерпретацията на резултатите. Заслужава висока оценка анализът на данните от дълбочинните интервюта чрез приложение на модела на Екологичната теория на Бронфенбренер (Bronfenbrenner, 2005). Разкрити са в необходимата цялостност въздействията на иновациите върху различни социални системи.
5. Докторант Рина Коев демонстрира отлични умения за интерпретиране на получените резултати от емпиричното изследване, за търсене и анализиране на причинно-следствени връзки и техните проекции в изследваната педагогическа среда.
6. Високо може да бъде оценена практическата приложимост на направения анализ на получените в хода на изследването данни в търсенето на възможности за стимулиране на иновациите в сферата на образованието, като предпоставка за повишаване на мотивацията на педагогическите субекти.
7. Стилът на изложението отговаря във висока степен на изискванията за научност, логичност, последователност, яснота и достъпност.

8. Направените изводи и препоръки в заключителната част на дисертационния труд са добре представени и се основават на емпиричната доказателственост и на аналитичното и критично осмисляне на хода и резултатите от цялостното изследване.

VII. Научни и научно-приложни приноси

1. В теоретичен план са анализирани иновационните процеси и тяхното въздействие върху широк кръг от проблеми в сферата на образованието на основата на опита на израелската образователна система.
2. На базата на добре осмислени и оценени от автора на дисертационния труд идеи във връзка с приложението на иновации в образованието и с опора върху анализа на данни от реализираните емпирични проучвания се предлага ефективна стратегия, свързана с генериране, филтриране, оценяване и разпространение на иновативни идеи и практики от училищната институция към следващите по-високи нива на образователната система („отдолу – нагоре“).
3. Очертани са параметрите на иновативната социокултурна и икономическа среда, която е в състояние да стимулира активността на субектите на иновации в отделните етапи от жизнения цикъл на иновациите – от инициерирането до приложението и разпространението им в сферата на образованието.

VIII. Бележки и препоръки

1. В очертаните в дисертационния труд насоки за бъдещи изследвания би могъл да се включи и проблемът за специфичните етапи, през които преминава иновационната дейност на учителя, респективно на училището, при реализиране на стратегията „отдолу – нагоре“, т.е. да бъде представен „жизненият цикъл“ на иновациите в образованието, като се отчитат специфичните условия на израелската образователна система.
2. Осъщественото теоретично изследване и данните от емпиричното проучване могат да станат основа за изграждане на модел на възникване и разпространение на иновациите в израелската образователна система, като се отчитат анализираните в дисертацията въздействия и взаимодействия между иновации, иноватори и потребители на иновации.

IX. Авторство на дисертационния труд и приносите, оценка на публикациите

Авторството на дисертационния труд е безспорно. Приемам очертаните от автора научни приноси. Оценявам като много добра публикационната активност на докторант Рина Коен. Представени са три публикации по темата на дисертационното изследване, една от които в списание „Педагогика“ и две, свързани с участие в научни конференции.

X. Автореферат

Авторефератът отговаря на изискванията и отразява коректно съдържанието на дисертационния труд. Налице са необходимите структурни компоненти и технически параметри.

XI. Заключение

Представеният за обсъждане дисертационен труд на докторант Рина Коен притежава характеристиките научност, иновативност, оригиналност. Резултатите от представеното изследване за въздействието на педагогическите иновации върху мотивацията на учителите и учениците за дейност имат научна стойност и са приложими в условията на съвременните образователни системи. Изтъкнатите достойнства на дисертационния труд и направените препоръки ми дават основание убедено да предложа на почитаемото Научно жури да бъде присъдена на Рина Коен образователната и научна степен „Доктор” в професионално направление 1.2 Педагогика, докторска програма „Теория на възпитанието и дидактика“.

16.02.2023 г.

Благоевград

Рецензент:

Доц. д-р Красимира Марулевска

OPINION

**by Assoc. Prof Krasimira Marulevska, PhD
for a dissertation thesis on:**

"The impact of pedagogical innovations on teachers' motivation to teach and students' motivation to learn (the perspective of Israeli teachers and school principals)",

**for awarding the educational and scientific degree "Doctor"
in the field of higher education 1. Doctor of Pedagogical Sciences,
Professional field 1.2. Pedagogy,
Doctoral programme in Theory of Education and Didactics
doctoral student Rina Cohen**

Scientific supervisor: Assoc. Prof Trayan Popkochev

I. Brief data about the PhD student

Rina Cohen is a PhD student at the Department of Social Pedagogy in the Faculty of Pedagogy at South-West University "Neofit Rilski". The dissertation "The impact of pedagogical innovations on teachers' motivation to teach and students' motivation to learn (perspective of Israeli teachers and school principals)" was discussed and proposed for defense at a meeting of the departmental council of the Department of Social Pedagogy at the Faculty of Pedagogy at South-West University "Neofit Rilski".

II. Relevance of the dissertation work

The dissertation topic of PhD student Rina Cohen is positioned in the highly relevant research field of contemporary innovation processes in education. Aims and objectives are put forward related to the discovery of the diverse relationships, interactions and effects that arise as a result of innovation in the complex reality of learning and education in the modern school. The complex processes of adapting education to life in today's complex VUCA world (volatility, uncertainty, complexity, ambiguity), full of contingencies, unexpected turns, crisis periods are considered. The scientific analysis is carried out with reference to the specific experience of the Israeli educational system in the context of the renewal processes taking place in educational systems around the world. The overall research activity, the volume of empirical data analyzed and the conclusions drawn strongly support the dissertation topic's relevance to innovations in education and their impact on motivation in the activities of pedagogical subjects.

III. Methodology relevance

The decisions of PhD student Rina Cohen in the choice of the overall research strategy, as well as in the selection of methods and scope of the study, are characterized by scientific validity and argumentation. The research methodology is adequate to the stated aim and the set research tasks.

The main parameters of the dissertation research are presented by clearly outlining the purpose and the main research questions aimed at revealing the bilateral relationship and interaction between innovation, innovation processes and activities, on the one hand, and the generators, innovation carriers, on the other hand. Answers are sought regarding the effect of innovative ideas and practices on the functioning of systems and subsystems at different levels in the complex structural whole of education and society. The limitations of the research carried out are also pointed out in terms of: the scope of the empirical studies and the voluntary involvement of innovative teachers in them; the impossibility of directly involving students in the research due to the limitations of the COVID-19 pandemic; and conducting part of the interviews in an electronic communication environment. Possible directions of future research inquiry are identified. The selection of methods and instrumentarium for conducting the study is fully adequate to the purpose and ensures objectivity and reliability in testing and proving the hypotheses.

IV. Characteristics of the dissertation work

The dissertation is presented in a total of 247 standard pages, of which 198 pages of main text, references and 17 pages of appendices. The main text includes 6 tables, 18 diagrams and figures. References used number 302 in English and 48 in Hebrew. In its substantive integrity and structural sequence, the work includes: an introduction, four chapters and a conclusion.

V. Scientific achievements relevant to the presentation, analysis and interpretation of ideas and concepts

11. In the overall concept of the study, an important place is occupied by the analysis of the current state of the renewal processes in the field of education in response to the dynamic changes in social and political life within the national framework of Israel and internationally. The necessity of adequate and decisive actions in education to prepare the young personality for life and activity in today's complex VUCA - world is recognized.
12. Significant research resources have been focused on uncovering problems in the Israeli education system in the context of the general wave of innovation in Israeli society in recent decades, marked by a drive to bring the social formation and its subsystems to a new qualitative level.
13. The topic of the dissertation and the main problems on which the research is focused put the "innovation - motivation" relation in the center of attention. The researcher discovers and analyzes the bilateral relations and interactions between innovation and the subjects of innovation activity. The theoretical foundations of the effects of innovations on the motivation for activity of pedagogical subjects - teachers and students are revealed. The influence of innovation processes in education on the attitudes of the parental public is analyzed.
14. The innovation activity within the Israeli education system is subjected to an in-depth analysis and in this regard serious challenges are addressed such as: the quality of teacher training and qualifications, the low academic achievement of students, the shortage of

teachers in schools in the last decade, the decrease in trust between the school institution and the social environment.

15. PhD student Rina Cohen focuses on one of the possible strategies for innovation in education related to the bottom-up movement of innovative ideas and practices - a strategy that assigns a leading role to schools and teachers generating innovation. Innovation activity in education and the motivation of pedagogical subjects are seen as two sides of a single process that is able to bring the education system to a qualitatively new level.
16. The problem of the effectiveness of pedagogical innovations and the role of the management factor in the specific conditions of the Israeli educational system is examined with great attention in theoretical aspect. In this managerial context, two different strategies, top-down and bottom-up, are analyzed comparatively. Conclusions are drawn regarding the motivation of the subjects of innovation activity in the conditions of the two strategies, and the high potential of the school and teachers as a source of an "innovation wave" in society is highlighted.
17. The place and role of the "Research and Development Unit" established by the Israeli Ministry of Education is analysed as a good practice to support the innovation activities of schools, paving the way for bottom-up innovative ideas. In this way, the lowest hierarchical level becomes the source of an innovation wave, once innovative ideas have been analysed, their effectiveness assessed and their dissemination in the education system enabled.
18. The essence and specificity of innovations in different directions are revealed: paradigmatic, procedural-technological, content. PhD student Rina Cohen makes a successful attempt to reveal the specificity of innovation in four areas. She analyses existing traditional and innovative practices as a basis and argument for the empirical research that was subsequently carried out.
19. The author of the dissertation approaches the disclosure of the characteristics of the innovative teacher with precision. Emphasis is placed on the personal characteristics and motivation for activity, as well as on the supportive school environment and the stimulating organizational actions of the managerial subject.
20. The PhD student's ability to summarize, analyze and synthesize a variety of theoretical formulations and ideas, refracting them through the prism of his own convictions, based on many years of professional pedagogical experience, is highly appreciated.

VI. Scientific achievements related to the development, implementation and evaluation of experimental results

9. The empirical study is distinguished by organizational precision and reasoned sequence of actions. It is planned in accordance with the stated aim and to test the formulated hypotheses. The choice of methods and instrumentarium for the implementation of the empirical study is adequate and allows to solve the research tasks through the complementarity of quantitative and qualitative approaches.
10. The quantitative study was very well planned and organized. The sample size is sufficient (116 teachers self-identifying as innovative). The sample is representative; the choice of

participants reflects the characteristics of the general population. The statistical analysis of the data obtained in the course of the empirical study is precise and is the basis for an objective test of the hypotheses put forward.

11. The research instrumentarium is well constructed and is consistent with the outlined purpose of the study. The second main instrumentarium for empirical data collection in the study, the non-standardized version of the interview as a qualitative research method, namely the in-depth interview with innovator teachers, deserves very good evaluation. This qualitative method provides a deep understanding of the attitudes and perceptions of interviewees.
12. Qualitative research through the application of semi-structured in-depth interviews complements quantitative research and allows for greater comprehensiveness of interpretation of results. The analysis of the in-depth interview data through the application of Bronfenbrenner's Ecological Theory model is highly commendable. The impacts of innovations on different social systems are revealed in the necessary comprehensiveness.
13. PhD student Rina Cohen demonstrated excellent skills in interpreting the results obtained from the empirical research, in searching for and analysing causal relationships and their projections in the pedagogical environment under study.
14. The practical applicability of the analysis of the data obtained in the course of the study in the search for opportunities to stimulate innovation in the field of education as a prerequisite for increasing the motivation of pedagogical subjects can be highly rated.
15. The style of the presentation meets to a high degree the requirements of scientificity, logic, coherence, clarity and accessibility.
16. The conclusions and recommendations made in the final part of the dissertation are well presented and are based on empirical evidence and analytical and critical reflection on the course and results of the overall study.

XII. Scientific and scientifically applied contributions

4. Innovation processes and their impact on a wide range of problems in the field of education are analyzed theoretically, based on the experience of the Israeli education system.
5. Based on well-considered and evaluated by the author of the dissertation ideas in relation to the application of innovation in education and supported by the analysis of data from the implemented empirical studies, an effective strategy related to the generation, filtering, evaluation and dissemination of innovative ideas and practices from the school institution to the next higher levels of the education system ("bottom-up") is proposed.
6. The parameters of the innovative socio-cultural and economic environment are outlined, which is able to stimulate the activity of the subjects of innovation in the different stages of the life cycle of innovations - from their initiation to their application and implementation in the field of education.

XIII. Notes and recommendations

3. The directions for future research outlined in the thesis could include the problem of the specific stages through which the innovation activity of the teacher, respectively of the school, passes in the implementation of the bottom-up strategy, i.e. the "life cycle" of innovation in education could be presented, taking into account the specific conditions of the Israeli educational system.
4. The theoretical research conducted and the empirical study data can become the basis for building a model of innovation emergence and diffusion in the Israeli education system, taking into account the impacts and interactions between innovations, innovators and innovation users analyzed in this dissertation.

XIV. Authorship of the thesis and contributions, evaluation of publications

The authorship of the thesis is undisputed. I accept the scientific contributions outlined by the author. I rate as very good the publication activity of PhD student Rina Cohen. She has submitted three publications on the topic of her dissertation research, one of which was published in the journal Pedagogy and two related to participation in scientific conferences.

XV. Abstract

The abstract meets the requirements and correctly reflects the content of the thesis. The necessary structural components and technical parameters are present.

XVI. Conclusion

The dissertation of PhD student Rina Cohen presented for review has the characteristics of scientificity, innovation, originality. The results of the presented research on the impact of pedagogical innovations on teachers' and students' motivation for activity have scientific value and are applicable in the conditions of modern educational systems. The outstanding merits of the dissertation and the recommendations made give me grounds to confidently propose to the Honorable Scientific Jury to award Rina Cohen the degree of Doctor of Education and Science in the professional field 1.2 Pedagogy, doctoral program "Theory of Education and Didactics".

16.02.2023

Blagoevgrad

Reviewed by:

Assoc. Prof. Krasimira Marulevska, PhD